

Kohtuasi C-14/07

Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR

versus

Industrie- und Handelskammer Berlin

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Bundesgerichtshof)

Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Määrus (EÜ) nr 1348/2000 — Kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kättetoimetamine ja teatavakstegemine — Dokumendi lisade tõlke puudumine — Tagajärjed

Kohtujurist V. Trstenjaki ettepanek, esitatud 29. novembril 2007 I - 3371
Euroopa Kohtu otsus (kolmas koda), 8. mai 2008 I - 3401

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kättetoimetamine ja teatavakstegemine — Määrus nr 1348/2000 — Menetluse algatamist käsitlev dokument — Mõiste*

(Nõukogu määrus nr 1348/2000, artikli 8 lõige 1)

2. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Kohtu- ja kohtuvälise dokumentide kättetoimetamine ja teatavakstegemine — Määrus nr 1348/2000 — Muus keeles kui adressaatliikmesriigi ametlik keel koostatud dokumendi teatavakstegemine (Nõukogu määrus nr 1348/2000, artikli 8 lõige 1)*
3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Kohtu- ja kohtuvälise dokumentide kättetoimetamine ja teatavakstegemine — Määrus nr 1348/2000 — Muus keeles kui adressaatliikmesriigi ametlik keel koostatud dokumendi teatavakstegemine (Nõukogu määrus nr 1348/2000, artikli 8 lõike 1 punkt b)*
3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Kohtu- ja kohtuvälise dokumentide kättetoimetamine ja teatavakstegemine — Määrus nr 1348/2000 — Muus keeles kui adressaatliikmesriigi ametlik keel koostatud dokumendi teatavakstegemine (Nõukogu määrus nr 1348/2000, artikli 8 lõike 1 punkt b)*

1. Määruse nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuvälise dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta artikli 8 lõikes 1 viidatud „kättetoimetatava või teatavakstehava dokumendi” mõistet tõlgendatakse juhul, kui selleks on menetluse algatamist käsitlev dokument, nii, et nimetatud mõiste hõlmab dokumente, mille õigeaegne kostjale kättetoimetamine või teatavakstegemine annab talle võimaluse edastavas liikmesriigis algatatud kohtumenetluses oma õigusi kaitsta. Niisugune dokument peab võimaldama täpselt kindlaks määrata vähemalt nõude eseme ja põhjuse ning samuti kohtukutse, või sõltuvalt menetluse laadist võimaluse kohtusse edasi-kaebamiseks. Dokumendid, millel on vaid tõendifunktsioon ja mis ei ole nõude eseme ja põhjuse mõistmiseks hädavajalikud, ei ole kuulu menetluse algatamist

käsitleva dokumendi juurde nimetatud määruse tähenduses.

(vt punkt 73)

2. Määruse nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuvälise dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et adressaadil puudub õigus keelduda kättetoimetatava menetluse algatamist käsitleva dokumendi vastuvõtmisest — ka siis kui sellel dokumendil on lisad, mis ei ole koostatud adressaatliikmesriigi keeles ega

edastava liikmesriigi keeles, millest ta aru saab, kuid millel on vaid tõendifunktsioon ja mis ei ole hädavajalikud nõude eseme ja põhjuse mõistmiseks — juhul kui see dokument võimaldab sellel adresaadil edastavas liikmesriigis toimivas kohtumenetluses oma õigusi kaitsta.

Teiseks tuleneb menetluse algatamist käsitleva dokumendi mõiste autonoomsusest tõlgendusest, et see dokument peab koosnema kas ühest või siis, kui need on omavahel lahutamatu seotud, mitmest dokumendist, mis võimaldavad kostjal mõista hagi eset ja põhjendust ning seda, et on tegemist kohtumenetlusega, mille jooksul ta saab oma õigusi kaitsta. Seevastu ei hõlma menetluse algatamist käsitlev dokument nimetatud sätte tähenduses dokumente, millel on vaid kättetoimetamise või teatavakstegevise eesmärgist eraldiseisev tõendifunktsioon, mis ei ole hagiavaldusega lahutamatu seotud, kui need dokumendid ei ole taotleja hagi eseme ja põhjuse mõistmiseks hädavajalikud. Siseriiklik kohus peab kontrollima, kas menetluse algatamist käsitleva dokumendi sisu on piisav, et võimaldada kostjal oma õigusi kaitsta, või peab saatja hädavajaliku lisa tõlke puudumise heastama.

Esiteks, Haagi 1965. aasta konventsiooni, Brüsseli 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, muudetud 26. mai 1997. aasta konventsiooniga tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kättetoimetamise ja teatavakstegevise kohta ning määruste nr 1348/2000 ja 44/2001 mitmetest sätetest ja määruse nr 1348/2000 artikli 14 lõikel 2 põhineva liikmesriikide edastatud teabe analüüsist tuleneb, et nende sätetega hõlmatud valdkondades ei peeta seda, et hageja ise kannab hoolt menetluse algatamist käsitleva dokumendi tõlkimise eest, kostja kaitseõiguste tagamiseks hädavajalikuks — kostjal peab üksnes olema piisavalt pikk tähtaeg selleks, et ta võiks lasta dokumendi tõlkida ja korraldada oma kaitse ettevalmistamise.

(vt punktid 52, 56, 64, 65, 69, 75, 78 ja resolutiivosa punkt 1)

3. Määruse nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta artikli 8 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et selle

asjaolu alusel, et kättetoimetatava dokumendi adressaat leppis oma majandustegevuse raames hagejaga sõlmitud lepingus kokku, et kirjavahetust peetakse edastava liikmesriigi keeles, ei saa eeldada, et keelt osatakse, vaid see on kaudne tõend, mida kohus võib arvestada, kui ta kontrollib, kas adressaat saab edastava liikmesriigi keelest aru nii, et see võimaldab tal oma õigusi kaitsta.

(vt punkt 88 ja resolutiivosa punkt 2)

4. Määruse nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kättetoimetatava menetluse algatamist käsitleva dokumendi adressaat ei saa sellele sättele tuginedes mingil juhul keelduda dokumendi lisade vastuvõtmisest — mis ei ole

adressaatliikmesriigi keeles ega edastava liikmesriigi keeles, millest ta aru saab —, kui ta sõlmis oma majandustegevuse raames lepingu, milles ta leppis kokku, et kirjavahetust peetakse edastava liikmesriigi keeles, ning kui edastatavad lisad seonduvad nimetatud kirjavahetusega ja on koostatud kokkulepitud keeles.

Lisade tõlget võib nõuda, kui tõlgitud dokumendi sisu on nõude põhjuse ja eseme kindlaksmääramiseks ning kostjale tema õiguste kaitsmise võimaldamiseks ebapiisav. Samas ei ole tõlge vajalik juhul, kui asjaoludest ilmneb, et menetluse algatamist käsitleva dokumendi adressaat on lisade sisust teadlik. Nii on see siis, kui ta on ise lisades sisalduvad dokumendid koostanud, või kui võib oletada, et ta saab nende sisust aru näiteks seetõttu, et ta kirjutas oma majandustegevuse raames alla lepingule, milles ta leppis kokku, et kirjavahetust peetakse edastava liikmesriigi keeles, ning lisad seonduvad nimetatud kirjavahetusega ja on koostatud kokkulepitud keeles.

(vt punktid 90–92 ja resolutiivosa punkt 3)